

➤ FRA PRESIDENTEN

Alle sektorer, både nasjonalt og overnasjonalt, må jobbe for bedre klima, god helse og reduksjon av ikke-smittsomme sykdommer.

Storbyliv – et helse- og klimaproblem

Jeg tilbrakte nylig en dag i Calcutta, Indias tredje største by. Åtte av dagens timer satt jeg i baksetet av en bil – i trafikkork. Vi rakk kun to ting den dagen, og da kvelden kom var min hvite skjorte ikke lenger hvit. Det føltes som om KOLS-en kom krypende, og jeg hadde hele tiden lyst til å kremte eller hoste. Neste morgen, da jeg kunne sette meg på et fly i retning Sør-India, følte jeg stor lettelse.

I Calcutta er det nesten ingen grønne lunger, og sykling er vanskelig på grunn av bilene som står tett i tett. Forurensingen har gjort alle bygninger grå. Trafikkaoset gjør at det fort tar et par timer til og fra jobb og arbeidsdagene er allerede lange. (Her er det ikke fagforeninger å snakke om). Tid med familien, tid til å lage mat eller trene er så knapp at det kompromisseres med nattesøvnen. Dette er hverdagen i Calcutta – og i en god del av verdens største byer. For meg var det en sjokkerende opplevelse å kjenne dette på kroppen, selv om det bare var ett døgn.

Det er lett å forstå at denne måten å leve på skaper uhelse og sykdom. De vi bodde hos fortalte at ferdigproduserte matvarer fra vesten overtar for den lokale maten, dagene tilbringes sittende på jobb, eller i bil eller buss, og mange er nesten ikke fysisk aktive. Indere er kjente for sitt gode humør og imøtekommenhet, men i Calcutta ligger stress og aggresjon tett oppunder en smilende og vennlig overflate. Sykehusene har gode kår: diabetes har inntatt så og si alle familier, krefttilfellene øker raskt, det samme gjør hjerte- og karsykdommer.

Da jeg hadde kommet meg ut av dette, kjente jeg stor takknemlighet for Norge og den friheten vi opplever her. Mye er velregulert, luften er frisk og vi kan være fysisk aktive – ute i naturen. Samtidig kjente jeg på bekymring for den sterke forurensingen jeg var vitne til, sammenhengen mellom storbyliv og sykdomsutvikling, og det faktum at det ikke virker å være lokalpolitisk vilje til å gjøre noe med dette. Innbyggernes helse ødelegges, klodens helse settes under press.

Mitt «helvetesdøgn» i Calcutta ble en vekker. Det som flere og flere tar til orde for er riktig: Arbeidet for bedre klima, god helse og reduksjon av ikke-smittsomme sykdommer må jobbes med i alle sektorer, nasjonalt og overnasjonalt. Fordi jeg kjente det på egen kropp forstod jeg mye bedre hvorfor dette er en hastesak. De nye tusenårsmålene besluttet av FN i september. Helse, klima og sammenhengene mellom disse temaene må få en tydelig plass i de nye målene.

Hege Gjessing

Hege Gjessing
hege.gjessing@legeforeningen.no
president